

איתמר גלזר, עלי כהן - מינהל המחקר החקלאי - המכון להגנת הצומח.

תקציר

במהלך שנת 1988 נערכו בדיקות ראשוניות לכדאיות הקמת מפעל לייצור ושווק נמטודות אנטומופרזיטיות ויישומם כנגד חרקים מזיקים בחקלאות. במסגרת זו נבדקו ההיבטים הבאים:

1. פוטנציאל השווק והיישום המסחרי של נמטודות בישראל. מטרת הבדיקה היתה לאמוד את ערך שווק חומרי הדברה הקיים בישראל וממנו לגזור את נתח השווק הצפוי. ההמלצה היא להתרכז בשלב ראשון בפיתוח שיטות שימוש בנמטודה טפילית שתדביר ביעילות הליוטיס ובשלב מתקדם יותר כנגד פרודניה וזבוב הבית.

2. תכנון ראשוני ובחינת האפשרויות הטכניות להקמת מפעל. נבחנה אפשרות הקמת מערך ייצור נמטודות אנטומופרזיטיות בהיקף ייצור של 2.5×10^{13} נמטודות בשנה. מערך זה יעסיק כ- 8 - 6 עובדים ויהיה מבוסס על שיטת גידול ידועה במיכלים סגורים על גבי מצע מזון מוצק ומאוורר. בשלב ראשוני אומן צוות מהחג"מ בעין-יהב בגידול נמטודות על גבי מצע מוצק והחלו ניסויים ראשוניים לקביעת אופטימיזציה של תנאי הגידול.

3. פוטנציאל היישום של נמטודות טפילות על חרקים כנגד מזיקים בישראל - נבדקו המזיקים הבאים: חיפושית המלדרה, עש הפקעות הבולבוסין, הליוטיס ופרודניה, זחל המודד באבוקדו (בוארמיה). רובם ככולם נמצאו רגישים לנמטודות אלו. מתוך הניסויים מתברר כי יהיה ניתן לישם את המדביר הביולוגי הזה בשלוש שיטות שונות:

- א. יישום על גבי הקרקע כנגד מזיקים בקרקע.
- ב. יישום על גבי נוף הצמח כנגד מזיקי הנוף.
- ג. ריסוס על פני הקרקע כנגד מזיקים היורדים להתגלם בקרקע.